

POUNJE

u

BOSANSKOJ KRAJINI

od

MILANA KARANOVIĆA

1925.

iz Alajbegova Dubovika veli za Štrpcce da su iz nekakve Šrbine sa Hercegovine. Zvali su se Pavlovići i najpre su pali na Grahovo. Odатле су jedni odselili u Mali Radić. Iz Malig Radića se odvojio Rade Šrbac pod Gomilu, a jedni nasele u Suvaju. Mali Radić i Suvaja su matica svih Šrbaca ove oblasti koji slave sv. Đurđa.

Knez iz Gudavca, nikola Šrbac, veli da su iz Dalmacije. Tu ih je toliko bilo u jednoj kući da je po 13 „kolijevki,, sa decom pri sisi izlazilo na njive kad žene moraju da rade i često doje decu. Potomci Rade Štrpca, koji se prozovu Radići, toliko „ozgode,, pod Gomilom, da je išlo po 9 divankabanica iz jedne kuće na zbor crkvi i da su imali i po 50 samih mačaka. - Ogranak šrbačkih rodova, što slave NikoLjdan, razgranali su ae po selima ove oblasti iz Šrbaca više Unca. Škorića se predak naselio iz Like gde se zvao Bokan. Kako je naselio leti, pokrio na brzu ruku lipovim korama kuću, i te se brzo na suncu „škorile,,; prozovu ih Škorići.

Starinci su sa Zmijanja grupa rođova Mudrinić-Majkić-Marjanović. Predak ovih rođova zvao se Gvozden. U Zmijanju sam čuo od Jove Kneževića iz Ratkova da je taj Gvozden bio sa Turcima pod Bečom (ne znaju šta je radio u vojski), pa donio gvožđe u nozi i prozvan Gvozden. Imao je tri sina: jednom bilo ime Marko, pa ga od milošte prozvali Marjanom, drugog (neznaju mu ime) kako nisu jedno vreme imali žensko u kući, „majao,, , pa ga prozvao Majkom, a treći je bio odveć mudar pa ga zvali Mudrica. Od njih su postali rođovi: Marjanovići, Majkići i Mudrinići. Ima ih svega u ispitanoj oblasti od ta tri brata 139 kuća sa 12 prezimena i to su: Marjanovići 6 k. u 4 n.; Mudrinići 21 k. u 11 n. i od njih (sve nekad bila jedna kuća pa se razrodilo): Đukići 32 k. u 7 n.; Jožići 12 k. u 2 n.; Kneževići 11 k. u 4 n.; Savići 9 k. u 4 n.; Šušilovići 6 k. u 3 n.; Pude 3 k. u 2 n. i Dopuda 1 k. - Od onoga što su ga zvali „Majka,: Majkići 30 k. u 9 n., Vukomanovići 5 k. i Stričevići 3 k. Majkića je porodica bila sa 94 čeLjadi u jednoj kući pre 150 g. Tada su kad jedu sedali za 7 stolica. Moglo je izaći po 30 kosaca na livadu. Imali su po 30 žena i 1500 ovaca. U kući su bile 4 starešine: glavni starešina, jedan od ovaca, jedan od janjaca i jaradi, a jedan od letine. ZakoLje starešina vola čeLjadima i čuje da se jedna žena iz kuće potužila, da nije ni okusila mesa.

341

Tad se razLjuti i podeli na troje. Jedni odsele u dolinu Japre pod Grmeč planinom, i od njih se razvije celo naseLje Majkića Japra sa preko 100 kuća. Ona je matica svih Majkića ove oblasti. Mudrinići, dosele pre 200 g. sa Zmijanja u Grmušu. Jedan je ogranač odselio u Liku za Laudonova Rata, 1788-91. i od tih su se jedni naseLjavali u ovu oblast. Iz Grmuše su se raseLjavali pod raznim prezimenima po Beširevića i Bužimskoj Krajini. Marjanovići su i Majkići davali više sveštenika.

I po geografskoj rasprostranjenosti topografskih naziva od osnove Karan, i po istim slavama i njihovim promenama, razgranati rod Karana čini se kao da ima nešto zajedničkoga sa Štrpcima. Vl. Skarić me upozorio na prezime vojnika Karanovića u Bihaću 1540.¹⁾

Franjevac Jukić i Stojan Novaković su mišLjenja²⁾, da je prezime Karan od rudarskih kola Karren. Toga je mišLjenja i Dragiša Lopašić³⁾. Uveravali su me da u selu Uslocima kod Stare Gradiške ima